

L-Istorja tal-Ikona Mirakoluża tal-Madonna tal-Mellieġha Matul iż-Żmien *Is-Sena tal-Mulej* 800c/1200c – 2016

Jimmy Muscat

Is-Snin 800c/1200c – 1615

Ħjiel ta' din ix-Xbieha tal-Madonna mpenġija fuq il-blat/ġebbla kien jidher bejn dawn is-snin. Ma kinitx tidher kif inhi hawnhekk għax kienet iddeterjorat ħafna minħabba l-elementi naturali madwarha.

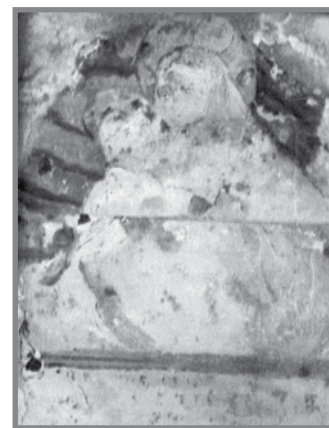
Damet tiġi meqjuma mill-pellegrini għal madwar 400 sena jew possibilment aktar.

Is-Snin 1615 – 1750

Din hi l-pittura li ġiet impenġija fl-1615 direttament fuq dik qadima kif ordnat mill-Isqof Gargallo fil-Viżta Pastorali fl-1587. Għalhekk il-qadima tghattiet għal kollox.

Damet titgawda mill-Pellegrini għal madwar 155 sena.

Li naraw hawn hi kopja ta' Ġ. Cali li saret fl-1898 fuq żewġ ħġiġiet.

Kopja diretta magħmula minn Rafel Bonnici Cali ta' kif kienet tidher l-immagini tal-Madonna tal-Mellieġha fl-1949. Din saret fuq materjal trasparenti kif kienu għadhom jidhru l-kuluri.

Il-postijiet imħażzin jindikaw partijiet nieqsa.

Ritratt attwali meħud minn Rafel Bonnici Cali u Gio. Maria Schembri fl-1949.

Il-kuruni fuq l-irjus tal-Madonna u tal-Bambin ifakkruna fl-Inkurunazzjoni solenni tal-1899.

Rikostruzzjoni tax-Xbieha tal-Madonna tal-Mellieġha mibnija minn Rafel Bonnici Cali fl-1949 fid-dawl tal-kopja diretta tal-affresk, fuq kopji qodma tas-seklu 18 u fuq dik ta' Ġużeppi Cali tal-1898.

Is-Snin 1750 – 1973

Dan hu l-kwadru bix-Xbieha tal-Madonna tal-Mellieħa fuq it-tila li sar madwar l-1750 mill-artist Franciż Antoine de Favray.

Aktar tard ġie mdawwar bi grada dekorattiva tal-ħadid li għadha tidher sallum.

Kopja tiegħu giet meħuda mill-Kardinal Karlu Lavigerie f'Kartaġni, fit-Tuneżija fl-1882, għall-qima tal-Maltin hemm.

Illum jinsab fil-Knisja Arcipretali tal-Mellieħa. Din ix-xbieha damet tigi meqjuma mill-pellegrini għal madwar 223 sena.

Il-kopja tax-Xbieha tal-Madonna tal-Mellieħa mpenġija minn Ġuzeppi Cali meħuda fit-Tuneżija mill-Kardinal Lavigerie fl-1882.

Lavigerie kien bena knisja apposta f'La Goulette, Tuneżija, fejn tpoġġa dan il-kwadru u din ix-xbieha tal-Madonna kienet meqjuma bħala "Il-Madonna tal-Maltin" mill-ħafna Kattoliċi li kien hemm dak iż-żmien.

Santa tal-Madonna tal-Mellieħa miktuba bil-Malti antik użata hawn Malta. Il-kitba ta' taħt kienet tgħid hekk: "Xbiha Miraculosa tal-MADONNA TAL-MELLIEĦA Incoronata Fis-Santuariu Tahha Fil-jum 24 ta' Settembru 1899"

Santa bl-istess xbieha tal-Madonna tal-Mellieħa miktuba bil-Franciż probabilmnt għall-qima tal-Maltin fit-Tuneżija. Fuq nett hemm miktub "N.D.DE LA MELLEHA", jiġifieri "Ommna tal-Mellieħa" u isfel nett "PRIEZ POUR NOUS", jiġifieri "Itlob għalina".

Tliet Santi tal-Madonna tal-Mellieħa magħmula fuq ix-xbieha mpenġija fuq it-tila minn Antoine de Favray u kif kienet tidher wara l-grada tal-ħadid fil-Ghar fis-Santwarju.

Is-Snin 1973 – 2016

Fir-restawr li sar fl-1973 minn Samwel Bugeja, l-ewwel tneħħa l-kwadru tal-1750 u mbaġħad tneħħiet it-tpengija tal-1615, fejn imbaġħad dehret din ix-xbieha tal-Madonna bil-Bambin.

Kien magħruf li din il-pittura kienet taht l-oħra mill-Vista Pastoral tal-Isqof Gargallo tal-1587. Fil-parti t'isfel il-kulur vjola tqiegħed biex jindika fejn il-pittura kienet nieqsa.

Din ix-xbieha damet tiġi meqjuma mill-pellegrini għal dawn l-aħħar 43 sena u giet restawrata fl-2016.

Is-Sena 2016

Wara xhur ta' studju dwar il-kwalità tal-blat, tal-kuluri u tal-ambjent ta' madwar l-Ikona u ta' ħafna aspetti oħra marbuta mar-restawr, beda x-xogħol biex tiġi rrestawrata u ppreservata l-Ikona antikissima u qaddisa tal-Madonna tal-Mellieħa. Hawn qegħdin naraw kif tidher illum din l-Ikona wara tliet snin ta' xogħol li sar b'ħafna attenzjoni u reqqa minn restawraturi Maltin u Taljani mill-Atelier del Restauro. Din ix-xbieha tal-epoka Siculo-Bizantina giet klassifikata bħala waħda Hodegetria, jġigifieri Dik li qed turi lil Binha Ġesù bħala t-Triq li aħna rridu nġhadu minna biex finalment naslu għand Alla. Il-kelmiet "MAT" li tidher fuq ix-xellug u "DEI" fuq il-lemin ifissru "MATER DEI" jew "OMM ALLA". L-istorja ta' din ix-Xbieha enigmatika ma tieqafx hawn. Fit-titlu ta' din il-prezentazzjoni ktibt id-data 800WK għax konvint li għad baqa' aktar taġġir x'jinstab dwarha. Il-Bizantini kienu hawn Malta fis-sena 800WK u ffit wara u possibilmnt jista' jagħti l-każ li hemm fdalijiet ta' xbieha oħra aktar antika mpenġija aktar 'l isfel fuq il-blat wara l-artal. Forsi ż-żmien għad jagħtina parir dwar il-qedem tad-devozzjoni lejn il-Beata Ommna Marija tal-Mellieħa.

10.vii.2016

Farlex Bar & Restaurant

**Specialising in Rabbit Dishes
& Maltese Cuisine**

- *Open Winter & Summer
for Lunch & Dinner*
- *Bachelors, Hens,
Staff Parties, B.B.Q.s Accepted*

Tel: 21 573 520
L-Armier, Limiti tal-Mellieħa

